

A NORMAFA SÍHÁZ FELÚJÍTÁSA ÉS BŐVÍTÉSE

RENOVATION AND EXTENSION OF THE NORMAFA SKI HOUSE

HETEDIK MŰTEREM, STUDIO KONSTELLA

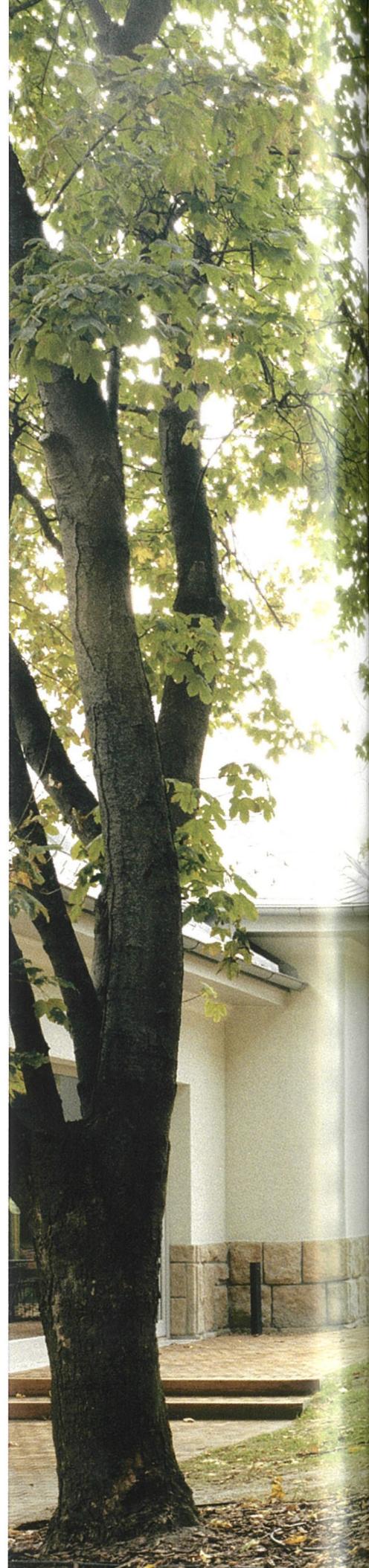
Normafa Síház, Budapest

Normafa Ski House, Budapest

✉ Emiel Lamers ☎ Balázs Danyi

A Hetedik Műterem & Studio Konstella gondos felújításával és bővítésével a Normafa Síház visszakerült természetes környezetébe.

The careful renovation and extension by Hetedik Műterem & Studio Konstella brings the Normafa Ski House back to its natural environment. → 176

A Normafa Síház / Vámhivatal képeslapja
1932-ből, Budapest, Magyarország
Forrás: Zempléni Múzeum, Szerencs
Postcard of Normafa Ski House / Customs
Post from 1932, Budapest, Hungary
Source: Zempléni Museum, Szerencs

Amagyar főváros dombjainak tetején a régi, 1930-ban épült Síház gyönyörűen kibővült, és a teljes felújításnak köszönhetően visszanyerte eredeti, elegáns, letisztult építészeti stílusát. Buda és Pest eredetileg különálló városok voltak, amelyeket a Duna választott el egymástól. Pest jelentette a sík, kiterjedt várost, Buda és Óbuda pedig a dombok között fekvő rezidenciaegyedeket. A dombok egyike a Normafa, amely kiváló menedékhez a nyári hőség elől, és ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a városra. Télen a síelési lehetőségek teszik közkedveltté a főváros központjától minden össze félóránnyira található területet. 1895-től sítérepet létesítettek a dombon, majd az 1920-as években két síugrószáncot is építettek, tíz évvel később pedig megépült az úgynevezett Síház. A jellegzetes épület mára helyi műemlékké vált. A félkörives loggiával ellátott szimmetrikus épülményt eredetileg vámállomásnak szánták, az akkor főváros körül futó vámhatár mentén található 14 új épület egyikeként. A helyi gazdák itt fizettek meg az adót a termény után, amelyet azután fővárosban adtak el. Ugyanakkor felmerült az ötlet, hogy az új vámhivatal egyben menedékház is lehetne, ahol a síelők télen átöltözhetnek és felmelegedhetnek. Az 1929-es építési engedélyezési tervek fennmaradtak ugyan, ám az építészek neve sajnos olvashatatlan. A hegy északi oldalán is épült egy hasonló vámhivatal, ezt jelenleg családi házként használják.

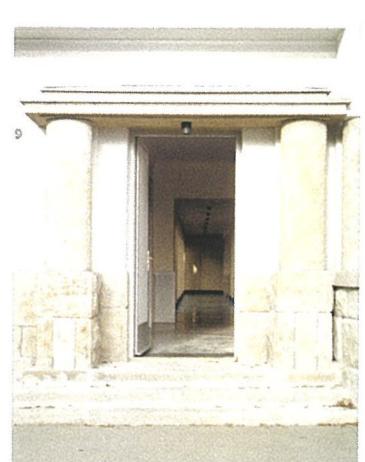
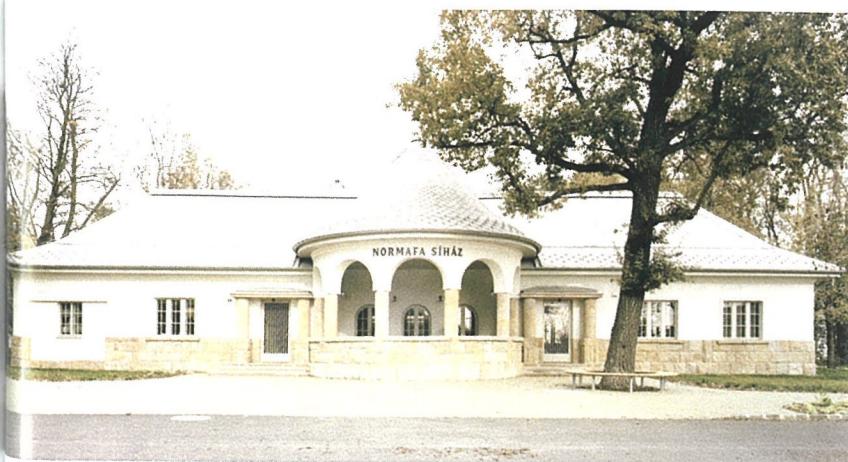
Az épület közepén, közvetlenül a veranda mögött közösségi bemelegítő állt, ahol a síelők a magukkal hozott ételeket és italokat is elfogyaszthatottak, mivel akkoriban még nem volt kávéző.

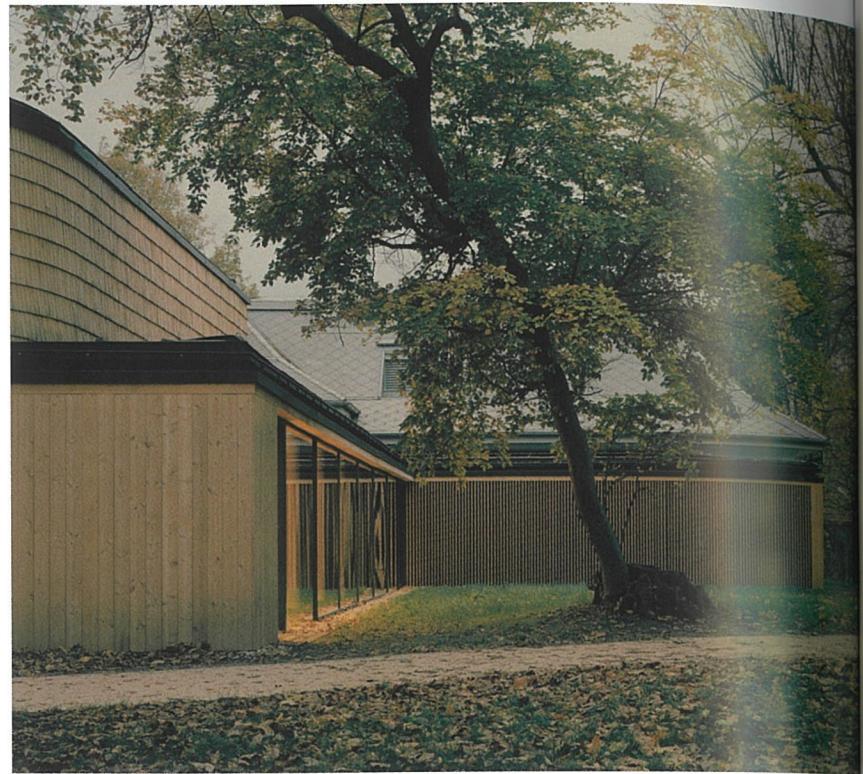
Az épületet eredetileg „Normafa menedékháznak” hívták, és csak az 1960-as években vált Síházként ismertté. Az ezt követő években az épületet alaposan felújították és kibővítették. A tető bal oldalán például két félkörives nyeregötöt alakítottak ki egy erdésztlakás számára, amelyet valószínűleg Magyarország leghíresebb építésze, Makovecz Imre tervezett, aki akkoriban a Magyar Állami Erdészeti Szolgálat építésze volt. A mostani felújítás során ezeket a manzárdablakokat eltávolították, akárcsak a nyitott loggia fa ablakkereteit, így az ismét fedetlenné vált. Ezzel az építészek visszaadták az épület eredeti, 1930-as évekbeli stílusát. A vakolt falakat a 21. század ízlésének megfelelően fehérre festették, noha nem egyértelmű, hogy ez 1930-ban is így volt-e. Csak az egyértelmű a korabeli színes fényképek alapján, hogy az 1960-as évektől kezdve terrakotta színű volt. Egy 2005-ös fotón, amelyet magam készítettem az akkor 90 éves nagyanyámmal az épület előtt, jól megfigyelhető a homlokzat mélyvörös, továbbá az ablakkeretek és a párkány narancssárgás színe. Az épületet akkoriban részben borostyán nőtte be, ami

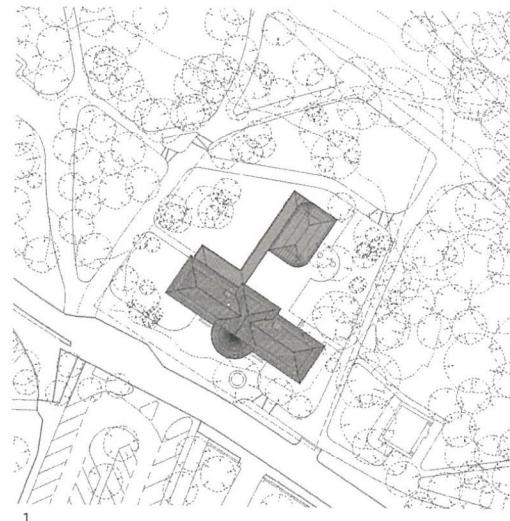
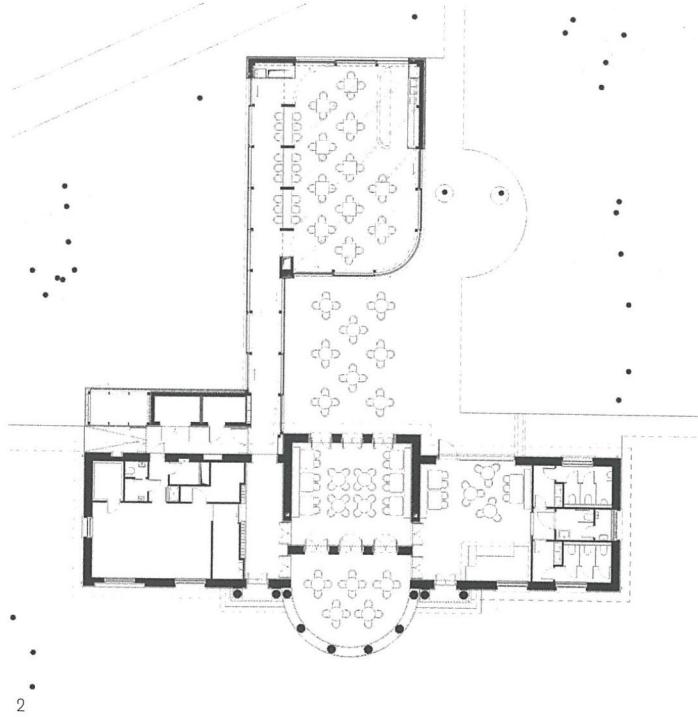
rusztikus, romantikus megjelenést kölcsönözött neki.

2020-ban a XII. kerületi Önkormányzat zártkörű pályázatot írt ki, és több építészirodát kérte fel felújítási terv benyújtására. Pontos alapterületet és programot nem adtak meg, így sok iroda túl nagy bővítést javasolt, és sok fát kellett volna kivágni. A pályázatot Szabó Levente irodája nyerte Bartha Andrással közösen. A cégek korábban már sikeresen együttműködtek a régi budai városháza 2018-as gondos felújításában a Várnegyedben. Az ő javaslatuk sokkal szerényebb volt, mint a többi pályázóé, és végül csak egy fát kellett kivágni. Az építészek a Síház főépületét minden diszírástól és az évek során hozzáoldott kiegészítéstől megfosztották. A környező kerítéseket is eltávolították, így az épület sokkal jobban megközelíthetővé vált. A központi rész mögé új, fából készült pavilont terveztek, amelyet üvegfolyosó köt össze a főépülettel. A teljes infrastruktúra – így a fűtésrendszer –, eme folyosó alatt fut, ami lehetővé teszi, hogy maga a tér igazán elegáns és letisztult maradjon. A technológiai újítások egészét gondosan elrejtették a padlóban és a falba épített szekrényekben. Az új papavilon két íve a főépület kerek loggiájára utal, ám az ívek átlósan szemben helyezkednek el egymással, így a pavilon nem szimmetrikus és egyben modernebb megjelenésű, mint a klasszikus főépület maga. A pavilontető nyolc méter hosszú fagerendáit átlósan fiktették le, válaszul a két lekerékitett sarokra – ez adja a belső tér jellegzetes karakterét. A homlokzatburkolathoz vörösfenyőből készült zsindelyt választottak, amely idővel szürkebe fordul, még nagyobb egységet alkotva a főépület tetején lévő szálcement zsinórakkal. Ezeket szintén kicserélték, és egy rendkívül összetett feladat eredményeként immár az 1930-as évekből származó eredeti mintázatot viselik.

A régi és az új épület között zárt teraszt alakítottak ki, amelynek bütübe vágott padlózata kiemeli a kert fákkal beépített, természetes jellegét. Az étterem tulajdonosai által elhelyezett pálmafák azonban meghökkentőek, maguk az építészek nyilvánvalóan soha nem választottak volna ilyen élő növényt. Az épület körül területet a lehető legnagyobb mértékben visszaadták a természetnek. Például a remek almás és cseresznyés rétesről ismert fabódékat a Síháztól nyugatra modern, ételudvarszerű környezetben helyezték el. A síház körül, korábban rendezetlen park így természetes erdővé vált, amelyben a papavilon napközben szinte láthatatlan. Amikor este felkapcsolják a bent fényeket, a szinte teljesen üveg talapzat meleg színben pompázik lucfenyőbelsoiben. A kép havas környezetben nyeri el teljességét. Összességében az építészeknek sikerült egy olyan épületet tervezniük, amely egyszerre szerény és józan, mégis meleg és hangulatos. Mi mászt várunk egy síháztól! ♦

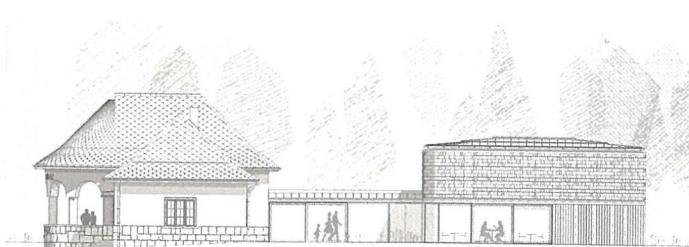
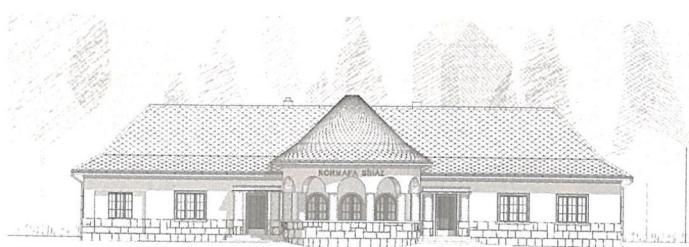
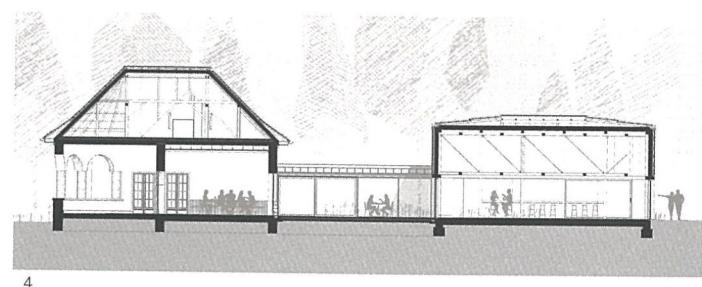
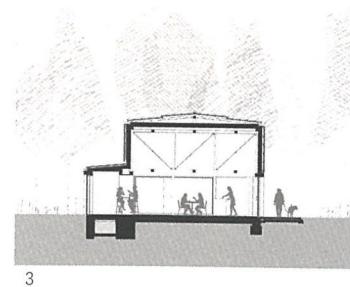

1 Helyszínrajz
2 Földszinti alaprajz
3 Keresztmetszet
4 Hosszmetszet
5 Homlokzatok

1 Site plan
2 Ground floor plan
3 Cross section
4 Longitudinal section
5 Façades

Normafa Síház, Budapest, Magyarország
Normafa Ski House, Budapest, Hungary

Felelős tervezők / Lead architects
Szabó Levente, Bartha András

Építész tervezők / Architects
Gyulovics István, Alkér Katalin, Tóth Szilvia

Építész társtervező / Co-designer
Studio Konstella

Belsőépítészeti tervezők / Interior design
Hetedik Műterem, Studio Konstella,
Bianca Mtenga, Bagota Réka

Megbízó / Client
Budapest XII. Kerületi Önkormányzat

Generáltervező / General planning
Hetedik Műterem Kft.

Alapterület / Area
400 m²

Befejezés éve / Year of completion
2024

On top of the hills of the Hungarian capital, the old Ski House from 1930 has been beautifully extended and completely renovated back to its original sleek and sober architecture.

Buda and Pest were originally separate cities, separated by the Danube River. Pest was the flat, extensive city, and Buda and Óbuda the more residential towns in the hills. One of those hill tops is Normafa, a popular place to escape from the heat in the summer, with a beautiful view over the city. It's also a very popular place in the winter, because you can go skiing there, and only about half an hour away from the centre of the capital. It's been a skiing site since at least 1895, then in the 1920s two ski jumps were built, and ten years after that the so-called Ski House was built. Today, this characteristic building is a local monument. The symmetrical structure with the semi-circular loggia was initially built as a customs post, as one of 14 new buildings along the customs border that ran around the capital at the time. The local farmers paid their taxes here for the crops they brought to the capital to sell. At the same time, the idea arose that the new customs office could also become a shelter where skiers could change and warm up in the winter. The building permit plans from 1929 have been preserved, but the names of the architects are unfortunately illegible. A similar customs office was also built on the north side of the hill, and is currently in use as a single-family home.

In the middle of the building, directly behind the veranda, was a communal warm-up area where the skiers could also enjoy whatever food and drink

they had brought with them, as there was no café at the time.

The building was originally called the "Normafa shelter", and it was not until the 1960s that it was known as the Ski House. In the years that followed, the building was extensively renovated and expanded. For example, two semi-circular dormer windows were created on the left side of the roof for an apartment for the forester, probably designed by the most famous architect in Hungary, Imre Makovecz, who at the time was the architect of the Hungarian State Forestry Service. These dormer windows were removed during the current renovation, as were the wooden window frames of the semi-circular loggia, making it an outdoor space again. With this, the architects have returned the building to its original 1930s style. The plastered walls are now painted white, in accordance with the current taste of the 21st century, but we do not know whether this was also the case in 1930. From the 1960s onwards, it had a terracotta colour, which can be seen in colour photographs from that time. In a photo I took myself in 2005, with my 90-year-old grandma in front of the building, the facade was still deep red with orange/yellow window frames and cornice. The building was also partly overgrown with ivy at that time, which gave it a rural, romantic appearance.

In 2020, the municipality of the 12th district launched a closed competition and asked several architectural firms to submit a proposal for the renovation of the building. No exact surface areas and programme were given, which meant that many firms proposed an addition that was far too

large for the location, and many trees would have had to be cut down. Levente Szabó's firm won the competition together with András Bartha. The firms had already successfully collaborated on the careful 2018 renovation of the old Buda Town Hall on Palace Hill. Their proposal was much more modest than those of the other competitors, and in the end only one tree had to be cut down. The architects stripped the main building of the Ski House of all decorations and additions that had been added over the years. The fences around the building were also removed, making it much more accessible. Behind the central part, they designed a new wooden pavilion that is connected to the main building by a glass corridor. All the infrastructure, such as heating pipes, runs under this corridor, which allows the space itself to remain very sleek and pure. All modern technology has been carefully concealed in the floor and in cabinets in the wall. The new wooden pavilion makes a nod to the round loggia of the main building with the two curves. But because these curves are diagonally opposite each other, the pavilion is not symmetrical in appearance and has a more modern look than the classic main building. The eight-metre-long wooden trusses of the roof of the pavilion have been laid diagonally, in response to the two rounded corners. This gives the interior of the pavilion its own recognizable character. Larch wooden shingles were chosen for the façade cladding, which will turn grey over time. They will gradually form an even greater unity with the fibre cement shingles on the roof of the main building. These shingles have also all been replaced and, after a complicated exercise, are now in the original pattern from the 1930s.

An enclosed terrace has been created between the old and new buildings, the floor of which is attractively finished in end grain. This reinforces the wooded, natural character of the courtyard. What unfortunately really clashes are the palm trees placed by the owners of the restaurant, a choice that the architects themselves would clearly never have made. The area around the building has been returned to nature as much as possible. For example, all the wooden stalls known for their delicious apple and cherry strudel have been moved to a modern food-court-like setting to the west of the Ski House. The previously messy park around the Ski House has thus become more of a natural forest in which the wooden pavilion is nearly invisible during the day. When the lights are turned on inside in the evening, the almost entire glass plinth lights up in a warm colour throughout the spruce interior. If there's snow around the building, then the picture's complete. All in all, the architects have succeeded in designing a building that's both modest and sober, as well as warm and cosy. Something you can certainly expect from a ski house! **P**

